

ДЕМОКРАЦИЯ И ЧОВЕШКИ ПРАВА

ПОЛИТБАРОМЕТЪР

Година 24, брой 8
Септември

Борис Попиванов

Предизборната кампания в България стартира с очакваните участници и при непроменени междупартийни отношения.

Конфликтът между двете крила на ДПС е водеща политическа интрига на кампанията.

Доминират нагласи за продължаваща политическа криза и фрагментиран парламент.

ДЕМОКРАЦИЯ И ЧОВЕШКИ ПРАВА

ПОЛИТБАРОМЕТЪР

Година 24, брой 8
Септември

Съдържание

1.	ВЪНШНОПОЛИТИЧЕСКА ДИНАМИКА	2
2.	ИНСТИТУЦИИТЕ И ДНЕВНИЯТ РЕД НА ОБЩЕСТВОТО	4
3.	СЪСТОЯНИЕТО НА ПАРТИЙНАТА СИСТЕМА	6
4.	ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРОГНОЗИ	9

1

ВЪНШНОПОЛИТИЧЕСКА ДИНАМИКА

Напрежението със Северна Македония. Неофициалното посещение на президента на Северна Македония Гордана Силяновска-Давкова в София неочаквано повиши градус на напрежение между двете страни. Силяновска-Давкова бе приета от българския президент Румен Радев, но не и от представители на други български институции. След края на визитата водещи фигури на управляващото в Скопие ВМРО-ДПМНЕ започнаха масирана кампания срещу България, фокусирана в абсурдното обвинение, че на срещата Радев-Силяновска е липсвало знамето на Северна Македония. В кампанията се включи лично премиерът Христиан Мицкоски, но особено грубо и с обидни квалификации за България и българите и вицепремиерът Александър Николоски. Негативните настроения на ВМРО-ДПМНЕ спрямо София не са новина. Настоящата кампания практически съвпадна по време с решението на Европейския съюз (ЕС) да раздели процедурите по присъединяване на Албания и Северна Македония и да иницира преговорен процес само с Албания. Политическият ефект беше многопластов. Правителството в Скопие получи оправдание за неуспеха на преговорите в нежеланието да се „откаже от суверенитета си“, отстъпвайки пред българските претенции. Президентът Силяновска-Давкова опита да демонстрира, че все пак усилие за диалог е направено, и то по инициатива на Северна Македония. Политическите сили в Северна Македония и България, противопоставящи се на европейската перспектива на Скопие, взаимно укрепиха позициите си. Българското Народно събрание дори прие консенсусна декларация по темата. Тя, по всичко личи, се основаваше на негласното предположение, че Брюксел предпочита да замрази преговорите със северномакедонското правителство, смятано за изложено на твърде силно сръбско влияние, а оттам и на въздействието на руски интереси.

Българската номинация за еврокомисар. За първи път, откакто България е член на ЕС, номинацията на страната за член на Европейската комисия (ЕК) бе директно назована от Брюксел. Представителката на ГЕРБ Екатерина Захариева, бивш министър

на правосъдието и на външните работи, получи покана да се присъедини към Комисията. В проекта за разпределението на ресори, съобщен от председателката на ЕК Урсула фон дер Лайен, на Захариева бе предложен портфейлът „стартъпи, изследвания и иновации“. По оценки на коментаторите офертата не е най-добрата, първо, защото споменатият ресор е слабо разработен като нормативна рамка и финансов ресурс, второ, защото поставя пред титуляра трудно изпълнимата задача да превърне ЕС в ефективен конкурент на САЩ, Китай и Индия в полето на новите технологии, и трето, защото не съответства нито на постиженията на България, нито на професионалния опит на българската кандидатка.

Захариева бе атакувана в европейските медии със стар сигнал за злоупотреби, датиращ отпреди десет години. Като инициатори на сигнала лесно бяха разпознати среди, близки до коалицията „Продължаваме промяната – Демократична България“ (ПП-ДБ), явно недоволни от предпочитанието на София и Брюксел към политическия им съперник ГЕРБ. Няма съмнение, че изслушването на Захариева в Европейския парламент ще мине под сянката на тези съмнения за злоупотреби. Какъвто и да бъде крайният резултат на европейската сцена, сигурно е, че взаимното недоверие между ГЕРБ и ПП-ДБ на българския политически терен ще се задълбочава.

Шенгенската перспектива. Темата за цялостно присъединяване на Румъния и България към Шенгенското пространство излезе отново на дневен ред заради европейския институционален календар. След като през март отпаднаха шенгенските ограничения за румънски и български граждани по въздух и вода, сега предстои решение за ограниченията по суша. Появиха се надежди, които засега не почиват на сериозни факти. Частичното връщане на граничния контрол от страна на Германия и победата на радикалната десница на изборите в Австрия създават контекст, в който румънската и българската кауза изглежда трудно защитима. Както е по традиция, ескалират опитите за вътрешнополитически употреби на шенгенския въпрос, сред

които взаимни обвинения между политическите сили и обвинения срещу президента Радев.

Случаят с отвлечените моряци. След повече от половин година затишие, темата за отвлечените български моряци на кораба „Галакси Лийдър“ бе реактивирана и породила очаквания, че е възможно скорошно разрешение. Анонсирани бяха преговори за освобождаване на българските капитан и помощник-капитан на кораба. Президентът Радев повдигна този въпрос на свои срещи в Ню Йорк с во-

дещи политически представители на Иран, Оман и Саудитска Арабия. Премиерът Димитър Главчев потвърди, че се провеждат действия. Евродепутатката от Движението за права и свободи (ДПС) Елена Йончева дори успя да организира среща с отвлечените българи. След срещата съпредседателят на ДПС Делян Пеевски критикува президента, че пречи на усилията за освобождаване на заложниците. Отново е налице международна ситуация, която е твърде неясна като реални параметри, но се използва активно за вътрешнополитически сблъсъци.

2

ИНСТИТУЦИИТЕ И ДНЕВНИЯТ РЕД НА ОБЩЕСТВОТО

Парламентът. 50-ото Народно събрание, след неуспеха си да формира редовно правителство, логично се превърна в предизборна трибуна на политическите партии. От гледна точка на общата конфигурация, прави впечатление немалкият брой решения, взимани с мнозинство. Партиите често пъти се оказват склонни към сътрудничество, стига да не е свързано с изграждане на официални коалиции. От гледна точка на политическата инициатива, доминират ГЕРБ и лоялните на съпредседателя на ДПС Делян Пеевски депутати. До последния момент преди предизборната ваканция на парламента, ГЕРБ и ДПС са основните двигатели на законодателния процес. Два примера са показателни. ГЕРБ и ДПС не позволиха на другите формации да отстранят временния председател на комисиите за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно имущество Антон Славчев, с което съхраниха статуквото в очевидно неефективната антикорупционна борба. Същевременно ГЕРБ и ДПС не съумяха да прокарат закони за възглищните централи, които биха отворили възможност за усвояване на нови средства по европейския План за възстановяване и устойчивост. В тези и в други случаи се вижда, че Народното събрание приключва късия си мандат без всякакви стратегически приоритети и без ясна отговорност.

Правителството. Служебният кабинет на Димитър Главчев максимално се дистанцира от центъра на политическия дебат. За разлика от предните месеци, липсват линии на напрежение. Организацията на предсрочните избори е заредена с послания за успокояване на политическите страсти, без това да поражда доверие в партиите или обществото.

Президентът. Няма промени в политическото позициониране на държавния глава Румен Радев. Президентът вече по силата на утвърдена практика (1) използва международни форуми, за да отправи послания за мир, без да поставя под съмнение българските геополитически и военностратегически ангажименти; (2) критикува политическите партии за неспособността им да отговорят на очакванията на гражданите; и (3) черпи доверие от значението

си на първостепенен опонент на съпредседателя на ДПС Делян Пеевски. Ролята на Радев в системата на институциите постепенно нараства заради персоналните му назначения – в Управителния съвет на Българската народна банка, в Съвета за електронни медии, скоро и в Конституционния съд. За разлика от предни години, когато беше по-скоро изолиран от партийната система, днес президентът като че ли може да разчита на партньорството на поне две по-значими партии – на Българската социалистическа партия (БСП) и на „Има такъв народ“ (ИТН). Открит въпрос обаче е, как тези увеличаващи се активи ще бъдат експлоатирани в политическия процес. Засега липсват каквито и да било ясни индикации за намеренията на Радев след поредните предсрочни избори.

Официалният старт на предизборната кампания. За участие в парламентарните избори на 27 октомври са регистрирани 19 партии и 9 коалиции. На старта на официалната кампания могат да се направят следните наблюдения. Първо, няма значими нови участници в политическата надпревара, нито нови коалиции между досегашни по-изявени участници. Единственото по-сериозно изключение са двете крила на разцепеното ДПС. Второ, никога досега процедурата по регистрация на партиите и коалициите не е била натоварена с толкова политически драматизъм и скандали. Заради споровете в ДПС и БСП на няколко пъти бяха осъществявани и отменяни регистрации, като до последния срок не се знаеше дали, под какво име и с какво ръководство ще присъстват водещи парламентарни субекти. Трето, за първи път не просто Централната избирателна комисия, но и Върховният административен съд бяха привлечени като арбитри в споровете за регистрациите. Включването на институциите реши временно проблемите, но не създаде впечатление за справедливост и безпристрастност. Четвърто, постепенно се натрупват популярни партии, които отказват да вземат участие в изборния процес – като ВМРО, Националното движение за стабилност и възход, „Център“. Вероятно причината се крие във все по-честите предсрочни избори, които внушават усещането, че едно неучастие сега може да

бъде компенсирано с ново участие съвсем скоро. В същата посока говори и необичайният факт, че нови политически партии се анонсират в навечерието на избори, но не и за състезаване в тях.

Няколко социологически агенции публикуваха проучвания в началото на кампанията, които общо взето чертаят перспективата за един силно фрагментиран парламент, в който могат да влязат 7, 8 или дори 9 партии. Безспорно най-голямата политическа интрига на кампанията е сблъсъкът на двете крила в ДПС и трудно предвидимите изборни проекции на този сблъсък. Има обаче още

два фактора, заслужаващи внимание. Няма яснота колко партии биха преминали 4%-овата бариера за влизане в 51-ото Народно събрание, което прави всякакви спекулации за бъдещи управленски коалиции не просто преждевременни, но и до голяма степен безпочвени. В анализите надделява мнението, че има опасност за едно бъдещо мнозинство да бъдат необходими не две и даже не три, а цели четири партии. Вторият извод засяга опасенията на анализаторите от още по-ниска избирателна активност, гравитираща около 2 милиона избиратели, което ще ерозира допълнително крехката легитимност на политическата система.

3

СЪСТОЯНИЕТО НА ПАРТИЙНАТА СИСТЕМА

ГЕРБ-СДС. Положението на водещата партия в страната изглежда сложно, без да е в светлината на прожекторите. На фона на центробежните процеси в ДПС, БСП и донякъде ПП-ДБ, ГЕРБ наистина изглежда стабилна. Основните ѝ послания закономерно експлоатират тази привидност. Проблемите обаче не са за подценяване. Първо, на няколко пъти ГЕРБ печели избори, но не формира правителство. Нещо повече, масово тиражирани са подозренията, че не иска да има правителство. Това със сигурност отчуждава свързаните с партията бизнеси и клиентелни мрежи, разчитащи на предвидимостта на един редовен кабинет. Второ, съществуват слухове, че определена част от структурите и активистите на ГЕРБ са лоялни не само към партията и лидера Бойко Борисов, но и към други политически и бизнес фактори, включително към съпредседателя на ДПС Делян Пеевски. Достоверността на информацията не може да се провери, но едва ли е напълно съчинена. Това стеснява периметъра на Борисов за политически маневри и минава всеки опит за дистанциране от Пеевски. Трето, сложните баланси в антикорупционните органи и в съдебната власт, но най-вече стартиращата процедура за избор на нов главен прокурор, навярно създават допълнителни притеснения в ГЕРБ, че изострената до крайност политическа борба може да удари и тях самите след изборите.

В такива случаи Бойко Борисов обикновено предпочита да не проявява прекалено голяма активност. Изглежда сякаш партията му няма ясна стратегия какво ще прави след изборите и изчаква развитието на събитията в ДПС. Засега Борисов с различни реплики прави сондажи, за да прецени перспективността на една или друга линия на поведение. Ето няколко примера. Борисов заговори за „джентълменско споразумение“ между партиите, за да провери до каква степен ПП-ДБ, или поне определени среди в ПП-ДБ, са склонни на сътрудничество с него. После, Борисов все по-настойчиво лансира идеи за промени в изборните правила, предвидени да покажат изход от безизходицата – въвеждане на частична мажоритарна система или бонус за първата политическа сила. Това е вече

послание към всички партии, от които се очаква да се замислят дали това не е по-безболезнено за тях решение отколкото включване в непопулярни коалиции. Впрочем, Борисов подхвърли и вариант за „естествена коалиция“, в която фактически влизат всички без „Възраждане“. Този вариант, който би обезсилил донякъде непосредственото влияние на Пеевски, разчита основно на евентуално второ място на „Възраждане“ на изборите, правещо „евроатлантическото“ обединение срещу „радикалната десница“ сякаш неизбежен компромис. Засега обаче става дума само за неясни сценарии.

Ако нещо действително се променя, това е политическият подход на Борисов към кампанията. Все по-малко на преден план излизат ярките фигури от предишните му кабинети и парламентарни групи. Те почти не получават и медийно отразяване. За сметка на това ГЕРБ прави водачи на листи свои успешни кметове, стремейки се да ангажира местната власт и местните интереси по-тясно със залога на парламентарния вот. Такъв е случаят с Бургас, Смолян, Стара Загора, дори отчасти в София, където се явява като кандидат-депутат доскорошната кметница Йорданка Фандъкова. Извън този нетрадиционен подход за „стягане на редиците“, не е изключено кметският сценарий да има и други измерения. Може да се цитира поредният слух, че авторитетният бургаски кмет Димитър Николов има шанс да бъде номиниран за премиер в някаква конфигурация, изключваща национални политици. Накратко, ГЕРБ се старее да остави колкото се може повече вратички отворени и да не заема конкретна политическа ниша.

„Продължаваме промяната – Демократична България“ (ПП-ДБ). Постигане на коалицията само по себе си е, че не допусна центробежните тенденции да вземат връх и да се стигне до разпад в навечерието на изборите. Недоволството на „Да, България“ от подхода на ПП към изборните номинации бе временно спотаено. Запазва се съотношението 2:1 в разпределението на водаческите места между ПП и ДБ. Направена е и политическата заявка за връщане на 100 хиляди избиратели към електора-

та на коалицията. ДБ обаче не издигна своите лидери и най-ярки имена за водачи, и то вероятно не само защото разчита на преференциален вот, но и за да не носи отговорност за резултатите.

ПП-ДБ действително не изглежда в състояние да поеме политическата инициатива и да промени дневния ред. Листите показват афинитет към почти същите имена, които са свързани с движението на коалицията надолу. Вътрешните противоречия не са изгладени. Неясно остава и отношението към ГЕРБ – като потенциален партньор, макар и конкурент, или като категоричен опонент. Не личи и международната подкрепа, на която в ПП-ДБ винаги са се позовавали. Докато ГЕРБ и Борисов постоянно поддържат контакти с Европейската народна партия и с Урсула фон дер Лайен, а тяхната кандидатка е предпочетена за еврокомисар, то ПП-ДБ почти нямат външни изяви, ако не се брои една среща на съпредседателя на ПП Кирил Петков с бившия държавен секретар на САЩ Майк Помпео. Тезата за необходимост от „техническо правителство“ и „неутрален премиер“ продължава да се повтаря, но липсата на конкретика постепенно я лишава от атрактивност. На този етап ПП-ДБ не предлагат убедителна изборна стратегия, отиваща отвъд традиционните избиратели на старата градска десница.

„Възраждане“. В последните седмици на 50-ото Народно събрание „Възраждане“ реализира редица успехи. По тяхна инициатива бяха гласувани закони и одобрени решения. Техни позиции в парламентарната зала влияеха на общия тон и насоченост на политическия дебат. За „Възраждане“ големият успех се състои в излизането от сферата на политическа маргиналност. Все повече партията се разглежда като нормална българска партия, чиито послания звучат от конвенционалните медии и могат да бъдат прочетени на скъпоструващи билбордове. Упадъкът на партията „Величие“, която беше техен конкурент, дава нови електорални шансове. За първи път и социологическите проучвания допускат хипотезата за второ място на „Възраждане“, което би отбелязало принципно нова ситуация.

Движение за права и свободи (ДПС). Разривът в ДПС несъмнено е най-яркото политическо събитие на последните месеци. В хода на подготовката за парламентарните избори двете крила в партията се обособиха и персонализираха изцяло. Почетният председател Ахмед Доган за първи път публично и открито оглави едното крило, а другото крило, възглавявано от Делян Пеевски, за първи път публично и открито се дистанцира от Доган. Географската картина на разделението е изключително сложна и не може да се говори за категорични регионални надмощия; двете крила показват ресурси и фигури в цялата страна, включително в смесените райони.

Крилото на Делян Пеевски засега показва политическа доминация. То победи във важната битка за регистрацията на партията. След като по силата на устава на ДПС двамата съпредседатели Пеевски и Джевдет Чакъров имаха правомощието да регистрират партията, такива регистрации бяха правени няколко пъти от единия и оттегляни от другия. В крайна сметка, Върховният административен съд застана зад Пеевски и остави на него „марката“ ДПС. Това има не само символно значение, но също и психологическо и оперативно. Ако традиционните избиратели искат да гласуват точно за ДПС, това значи да гласуват за крилото на Пеевски. Също така, именно крилото на Пеевски ще има контрол върху назначенията в районните и секционните избирателни комисии, защото то, а не крилото на Доган, представлява парламентарна партия. Крилото на Доган бе принудено да се регистрира под името Алианс за права и свободи (АПС). Втората победа на крилото на Пеевски бе по отношение на уставната двусмисленост. Ахмед Доган и Джевдет Чакъров се кандидатираха за депутати от името на АПС, с което загубиха правото си на членство в ДПС. По такъв начин вече Чакъров няма инструментите да възпира едни или други нормативни действия на Пеевски, станал вече единствен председател на партията. За трета победа е рано да се говори, но в момента протича битка за страха от репресии. Редица водещи фигури на крилото на Доган бяха атакувани и разследвани от съдебните органи или агенцията за приходите, а кметът на Минерални бани Мюмюн Искендер направо бе арестуван. „Цената“ на лоялността към Доган за мнозина се оказва доста висока.

Кампаниите на двете крила, очаквано, се стремят да монополизират образа на „истинското“ ДПС. Ахмед Доган идентифицира партията със своята лична инициатива и настоява хората да я разглеждат като негово творение, временно узурпирано от друг. Делян Пеевски атакува публично по две линии. Едната е икономическа – с разобличения на „деребеите“ около Доган и на личния му невиджан лукс в обитаваните от него дворци, контрастиращи на относителната бедност на традиционните избиратели на партията. Втората е политическа и цели да подкопае авторитета на Доган като защитник на българските турци и мюсюлмани. Неслучайно мотото на кампанията на крилото на Пеевски е „ДПС без ДС“ и очевидно визира индиректно Доган, известен със своето сътрудничество с комунистическата Държавна сигурност. Когато Пеевски говори за нуждата от „възмездие“ за Възродителния процес, т.е. за репресиите срещу българските турци в края на комунистическия режим, иска да внуши, че хора като Доган не просто не са били на страната на репресираните, а напротив, са подпомагали репресиращите.

Електоралният ефект от тези процеси няма как да бъде прогнозиран. Инструментариумът на социологическите проучвания е недостатъчен, за да отчете различните равнища на мобилизации по интереси, на електорално отчуждение от конфликта, на контролирана подкрепа, на етнически лоялности, на страхове, на вот от съседна Турция. Изглежда, че и двете крила на ДПС по-скоро имат капацитета да влязат в следващото Народно събрание, но в какво съотношение и с колко, до изборната вечер няма да може да се предскаже.

Българска социалистическа партия (БСП). Формирането на коалицията „БСП – Обединена левица“ е голямото постижение на новото ръководство на Социалистическата партия. Коалиционното споразумение бе подписано. БСП избегна и подозренията, че смисъл на коалицията е да осигури депутатски места на лидерите на малките леви партии. Всъщност тези лидери (Мая Манолова, Татяна Дончева, Румен Петков) сами се отказаха от персонални номинации. Преодоляно бе и съдебното препятствие, изразяващо се в опитите на бившия лидер Корнелия Нинова да стопира регистрацията на БСП, като я регистрира от свое име на базата на старото актуално състояние на партията.

Процесите вляво обаче не са еднозначно положителни. Новата коалиция почти не предлага като послания нещо по-различно от доказалите неуспеха си формули на Нинова. Единствените изключения са позитивното отношение към президента Радев и по-балансираната позиция към европейските социалисти. „БСП – Обединена левица“ засега няма отговор как и с кого ще реализира амбициозната си платформа от 100 точки, която прилича на правителствена програма за самостоятелно управление с 4-годишен мандат. Взаимоотношенията в БСП са далеч от етапа на стабилизация. Има три силни фигури – председателят на парламентарната група Борислав Гуцанов, който има определена

тежест сред партийните структури, но трудно успява да наложи кадровите си виждания в Националния съвет на партията; Кристиан Вигенин, който по силата на евродепутатската си позиция не е подозиран в непосредствени властови апетити и прокарва редица от най-важните решения в партията; и временният председател Атанас Зафиров, чието политическо присъствие привидно е най-колебливо, но укрепва заради уменията да сплотява около себе си недоволните от други партийни дейци. Явен е стремежът на бившия заместник-председател на БСП Кирил Добрев да си възвърне водещата роля в партийния живот. От друга страна, бившият председател Сергей Станишев бе спрял от амбициите си да оглави избирателна листа. Макар и тържествено обявена като обединение на лявото, новата коалиция съвсем не е толкова всеобхватна и монолитна. Някои от партньорите (партия МИР) я напуснаха в последния момент; други (АБВ), макар че останаха вътре, се дистанцираха остро от подреждането на листите в определени региони. Фигури като Ваня Григорова и Георги Кадиев остават отвън. Твърденията, които обкръжението на Корнелия Нинова разпространява, че в знак на несъгласие с коалицията партийни членове масово я напускат в цялата страна, са преувеличени, но съдържат някаква реалност. Нинова, за която се смяташе, че след изключването ѝ от БСП ще потърси друга партийна листа, за да влезе в парламента, засега не го прави, вероятно защото очаква неубедително представяне на коалицията на изборите. Реалистично погледнато, оптимално представяне за БСП при тези обстоятелства би било съхраняване на досегашните нива на подкрепа.

„Има такъв народ“ (ИТН). Партията на Слави Трифонов се готви за изборите със самочувствието на вече важен участник в политическия процес, доказал в много случаи, че умее да се вмести в политическия дневен ред. Шансовете за ръст при тази формация, очертани в предходните месеци, остават в сила.

4

ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРОГНОЗИ

Българската външна политика остава изключително пасивна, изчаквателна, без собствени инициативи, единствено наситена с действия в продължение на досега заявени линии. Предизборната ситуация сякаш приканва политическите актьори към предпазливост, при която е по-важно да се обвини опонента за външнополитически неуспех, отколкото да се търси консолидация за някакъв успех. По такъв начин България остава по-скоро встрани от процесите на формиране на новата Европейска комисия и дебатите за бъдещето на Шенгенското пространство.

Същата предпазливост диктува и националното политическо поведение. Притеснени от своите падащи резултати, партиите в голямата си част се обръщат към собствения си електорат. В политическия дебат по-отчетливо и по-убедително звучат призивите да бъде спрян опонентът от влизане във властта, отколкото реалният стремеж за собствено влизане във властта. Прогнозираната ниска избирателна активност за пореден път ще актуализира опити за решения чрез смени на правилата – на избирателната система или политическия модел. Очакваната още по-тежка фрагментираност на бъдещото Народно събрание вече нормализира и дискусиите за нови избори през пролетта. Иновацията с привличане на кметове в парламентарната надпревара има разбираеми електорални мотиви, но може да бъде опасна за националното политическо представителство, рискуващо да се разпадне във феодализиранни мрежи за местни бизнес и политически влияния.

Разделението в ДПС носи структуроопределящ характер за кампанията, но и за перспективите след вота от 27 октомври. Надмощието на едно или друго крило от партията е в състояние да пренареди шансовете за редовно правителство. Явно е обаче, че нито Делян Пеевски ще може, поне в краткосрочен план, да съхрани ефективността на политическото си влияние, нито Ахмед Доган може вече да остане неоспорим лидер.

Очертават се поредните избори, след които редовно правителство без ГЕРБ практически няма как да бъде съставено. Това отново ще фокусира вниманието върху лидера Бойко Борисов и неговите политически намерения. Като че ли Борисов се стреми да постигне политическия комфорт на една удобна за него коалиция, в която той балансира различни непримирими партньори, но няма гаранции, че този комфорт ще бъде осъществен.

Като цяло, дневният ред на кампанията, доминиран от конюнктурни процедурни въпроси (легитимност на решенията на изборната администрация, легитимност на партиите-участници, ефективна организация на изборния процес, пристрастия на изпълнителната власт, и т.н.) и от хаотични популистски теми (права на ЛГБТ общността, чуждестранни влияния, спорове за комунистическото или по-далечното минало и т.н.), се разминава драстично с актуалните проблеми на българското общество.

ЗА АВТОРА

Д-р **Борис Попиванов** е доцент по политология в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Изследванията му са концентрирани в областта на политическите идеологии, теорията и историята на лявото, както и българския преход.

ИЗДАТЕЛ

Фондация Фридрих Еберт | Бюро България
Ул. Княз Борис I 97 | 1000 София | България

Отговорен редактор:
Жак Папаро | Директор, ФФЕ, Бюро България
тел.: +359 2 980 8747 | факс: +359 2 980 2438
bulgaria.fes.de

Контакт:
office@fes.bg

Използването с търговска цел на всички, издадени от Фондация Фридрих Еберт (ФФЕ) публикации, не е позволено без писменото съгласие на ФФЕ.

ЗА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Фондация Фридрих Еберт България издава „ПОЛИТ-БАРОМЕТЪР“ от 2000 година насам, анализирайки актуалните и дългосрочни политически процеси и идентифицирайки тенденциите в българската политика със специален фокус върху политически партии като главни актьори на демокрацията.

В ситуация, в която качеството и безпристрастността на българските медии са под въпрос, имаме за цел да предоставим на българските и чуждестранните читатели научна основа за по-нататъшна политическа дискусия.

bulgaria.fes.de

ПОЛИТБАРОМЕТЪР

Година 24, брой 8
Септември

Предизборната кампания в България стартира с очакваните участници и при непроменени между-партийни отношения.

Конфликтът между двете крила на ДПС е водеща политическа интрига на кампанията.

Доминират нагласи за продължаваща политическа криза и фрагментиран парламент.

Повече информация по темата ще намерите тук:
bulgaria.fes.de